

ԿԻԵՆԱԳՅԱՎՈՐ ԿՈՆՎԵՆՑԻՒ

ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Սույն Կոնվենցիայի Կողմեր հանդիսացող պետությունները.

Նշելով, որ հնագույն ժամանակներից բոլոր երկրների ժողովուրդները ճանաչում են դիվանագիտական գործակալների կարգավիճակը,

ուշադրության առնելով Միավորված ազգերի կազմակերպության Կանոնադրության նպատակներն ու սկզբունքները պետությունների ինքնիշխան հավասարության, միջազգային խաղաղության եւ անվտանգության պահպանման եւ ժողովուրդների միջեւ բարեկամական հարաբերությունների զարգացմանը նպաստելու վերաբերյալ,

համոզված լինելով, որ դիվանագիտական հարաբերությունների, արտոնությունների եւ անձեռնմխելիության մասին միջազգային Կոնվենցիայի կնքումը կնպաստի ժողովուրդների միջեւ բարեկամական հարաբերությունների զարգացմանը, անկախ նրանց պետական եւ հասարակական կառուցվածքի տարբերություններից,

գիտակցելով, որ այդպիսի արտոնություններն ու անձեռնմխելիությունը տրվում են ոչ թե առանձին անձանց շահերի համար, այլ դիվանագիտական ներկայացուցչությունների՝ որպես պետությունները ներկայացնող մարմինների գործառույթների արդյունավետ իրականացնում ապահովելու համար,

հաստատելով, որ սույն Կոնվենցիայի դրույթներով ուղղակիորեն չնախատեսված հարցերը կարունակվեն կարգավորվել միջազգային սովորութային իրավունքի սորմերով,

համաձայնեցին ներքոհիշյալի մասին.

ՀՈՂՎԱԾ 1

Սույն Կոնվենցիայի նպատակների համար ներքոնշյալ արտահայտությունները ունեն հետեւյալ նշանակությունը.

ա) "Ներկայացուցչության դեկավարը" այն անձն է, որին ուղարկող պետությունը նշանակել է այդ կարգավիճակով հանդես գալու համար,

բ) "Ներկայացուցչության անդամներ" են հանդիսանում ներկայացուցչության դեկավարը եւ ներկայացուցչության անձնակազմի անդամները,

գ) "Ներկայացուցչության անձնակազմի անդամներ" են հանդիսանում դիվանագիտական անձնակազմի, վարչական եւ տեխնիկական անձնակազմի եւ ներկայացուցչության սպասվող անձնակազմի անդամները,

դ) "Դիվանագիտական անձնակազմի անդամներ" են հանդիսանում ներկայացուցչության անձնակազմի այն անդամները, որոնք ունեն դիվանագիտական աստիճան,

ե) "Դիվանագիտական գործակալը" ներկայացուցչության դեկավարն է կամ ներկայացուցչության դիվանագիտական անձնակազմի անդամը,

զ) "Վարչական եւ տեխնիկական անձնակազմի անդամներ" են հանդիսանում ներկայացուցչության անձնակազմի այն անդամները, որոնք իրականացնում են ներկայացուցչության վարչական եւ տեխնիկական սպասարկումը,

ե) "Սպասարկող անձնակազմի անդամներ" են հանդիսանում ներկայացուցչության անձնակազմի այն անդամները, որոնք կատարում են ներկայացուցչության սպասարկման պարտականությունները,

ը) "Մասնավոր տնային աշխատողը" այն անձն է, որը կատարում է ներկայացուցչության անդամի տնային աշխատողի պարտականությունները եւ չի հանդիսանում ուղարկող պետության ծառայող,

թ) "Ներկայացուցչության շինություններ" նշանակում են ներկայացուցչության նպատակների համար օգտագործվող շինությունները կամ շինությունների մասերը, ներառյալ ներկայացուցչության դեկավարի նստավայրը, անկախ նրանից, թե ում է

պատկանում դրանց սեփականության իրավունքը, ներառյալ տվյալ շինությունը կամ շինության մի մասին սպասարկող հողամասը:

ՀՈԴՎԱԾ 2

Պետությունների միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատումը եւ մշտական դիվանագիտական ներկայացուցչությունների հիմնումը կատարվում են փոխադարձ համաձայնությամբ:

ՀՈԴՎԱԾ 3

- Դիվանագիտական ներկայացուցչության գործառույթները "inter alia" (ի թիվս այլոց) կայանում են հետեւյալում.
  - ուղարկող պետությունը ներկայացնել ընդունող պետությունում,
  - պաշտպանել ուղարկող պետության եւ նրա քաղաքացիների շահերը ընդունող պետությունում՝ միջազգային իրավունքով թույլատրելի շրջանակներում,
  - բանակցություններ վարել ընդունող պետության կառավարության հետ,
  - բոլոր օրինական միջոցներով պարզել ընդունող պետությունում առկա պայմաններն ու իրադարձությունները, եւ դրանց մասին հաղորդել ուղարկող պետության կառավարությանը,

Ե) իրախուսել բարեկամական հարաբերությունները ուղարկող պետության եւ ընդունող պետության միջեւ եւ զարգացնել նրանց փոխարաբերությունները տնտեսության, մշակույթի եւ գիտության բնագավառում:

- Սույն Կոնվենցիայի ոչ մի դրույթ դիվանագիտական ներկայացուցչության կողմից չպետք է մեկնարանվի որպես խոչընդոտ՝ կատարելու հյուպատոսական գործառույթներ:

ՀՈԴՎԱԾ 4

1. Ուղարկող պետությունը պետք է համոզված լինի այս բանում, որ ընդունող պետությունը ագրեման (թույլտվություն) է տվել այս անձին, որին ինքը ենթադրում է հավատարմագրել որպես ներկայացուցչության ղեկավար այդ պետությունում:

2. Ընդունող պետությունը պարտավոր չէ ուղարկող պետությանը հայտնել ագրեման տալը մերժելու պատճառները:

ՀՈԴՎԱԾ 5

1. Ուղարկող պետությունը, պատշաճ ձեւով տեղյակ պահելով համապատասխան ընդունող պետություններին, հանգամանքներից ելնելով կարող է մի քանի պետություններում հավատարմագրել ներկայացուցչության ղեկավարին կամ նշանակել դիվանագիտական անձնակազմի ցանկացած անդամին, եթե որեւէ ընդունող պետության կողմից առարկություն չի հայտնվել:

2. Եթե ուղարկող պետությունը ներկայացուցչության ղեկավարին հավատարմագրում է մեկ կամ մի քանի պետություններում, ապա նա կարող է գործերի ժամանակավոր հավատարմատարների ղեկավարությամբ դիվանագիտական ներկայացուցչություններ հիմնել յուրաքանչյուր այս պետությունում, որտեղ ներկայացուցչության ղեկավարը չունի մշտական նստավայր:

3. Ներկայացուցչության ղեկավարը կամ ներկայացուցչության դիվանագիտական անձնակազմի յուրաքանչյուր անդամ՝ որպես ուղարկող պետության ներկայացուցիչ, կարող է գործել ցանկացած միջազգային կազմակերպության առջև:

ՀՈԴՎԱԾ 6

Երկու կամ մի քանի պետություններ միեւնույն անձին կարող են հավատարմագրել

որպես Ներկայացուցչության դեկավար այլ պետությունում, եթե ընդունող պետությունը դրա դեմ չի առարկում:

ՀՈԴՎԱԾ 7

5-րդ, 8-րդ, 9-րդ եւ 11-րդ հոդվածներում նախատեսված բացառություններով հանդերձ ուղարկող պետությունը անարգել կարող է նշանակել Ներկայացուցչության անձնակազմի անդամներ: Ինչ վերաբերում է ռազմական, ծովային եւ օդային կցորդներին, ապա ընդունող պետությունը կարող է առաջարկել, որ նրանց անունները նախապես հայտնվեն իրեն՝ հավանություն ստանալու համար:

ՀՈԴՎԱԾ 8

1. Ներկայացուցչության դիվանագիտական անձնակազմի անդամները սկզբունքորեն պետք է հանդիսանան ուղարկող պետության քաղաքացիներ:
2. Ընդունող պետության քաղաքացիներ հանդիսացող անձինք չեն կարող նշանակվել Ներկայացուցչության դիվանագիտական անձնակազմի անդամներ այլ կերպ, քան այդ պետության համաձայնությամբ, ընդ որում այդ համաձայնությունը կարող է ցանկացած ժամանակ չեղյալ հայտարարվել:
3. Ընդունող պետությունը կարող է նույն իրավունքն իրեն վերապահել երրորդ պետության այն քաղաքացիների նկատմամբ, որոնք նաեւ ուղարկող պետության քաղաքացիներ չեն հանդիսանում:

ՀՈԴՎԱԾ 9

1. Ընդունող պետությունը ցանկացած ժամանակ, պարտավոր զինելով պատճառաբանել իր որոշումը, կարող է տեղեկացնել ուղարկող պետությանը, որ Ներկայացուցչության դեկավարը կամ Ներկայացուցչության դիվանագիտական անձնակազմի որեւէ անդամ հանդիսանում է "personae non grata" (անցանկալի անձ) կամ որ Ներկայացուցչության ցանկացած այլ անդամ հանդիսանում է անընդունելի: Այդ դեպքում ուղարկող պետությունը համապատասխանաբար պետք է հետ կանչի տվյալ անձին կամ դադարեցնի նրա գործառույթները Ներկայացուցչությունում: Անձը կարող է "non grata" (անցանկալի անձ) կամ անընդունելի հայտարարվել մինչեւ ընդունող պետության տարածք ժամանելը:

2. Եթե ուղարկող պետությունը բնականու ժամանակահատվածի ընթացքում հրաժարվի կատարելուց կամ ընդունելի ժամկետում չկատարի սույն հոդվածի 1-ին կետով նախատեսված իր պարտավորությունները, ընդունող պետությունը կարող է հրաժարվել տվյալ անձին Ներկայացուցչության աշխատակից ճանաչելուց:

ՀՈԴՎԱԾ 10

1. Ընդունող պետության արտաքին գործերի նախարարությանը կամ այլ նախարարությանը, որի վերաբերյալ պայմանավորվածություն կա, ծանուցվում է.
  - ա) Ներկայացուցչության անդամների նշանակման, նրանց ժամանման եւ վերջնական մեկնման մասին կամ Ներկայացուցչությունում նրանց գործառույթների դադարեցման մասին,
  - բ) Ներկայացուցչության անդամի ընտանիքին պատկանող անձի ժամանման ու վերջնական մեկնման մասին եւ, հարկ եղած դեպքերում, այն մասին, որ այս կամ այն անձը դառնում է կամ դադարել է լինել Ներկայացուցչության անդամի ընտանիքի անդամ,
  - գ) սույն կետի "ա" ենթակետում հիշատակված անձանց մոտ ծառայության անցած մասնավոր տևային աշխատողների ժամանման եւ վերջնական մեկնման մասին եւ հարկ եղած դեպքերում՝ այդ անձանց մոտ նրանց ծառայությունը դադարեցնելու մասին,
  - դ) ընդունող պետությունում բնակվող անձանց՝ որպես Ներկայացուցչության

արտոնություններ եւ անձեռնմխելիություն ունեցող անդամներ կամ տնային աշխատողներ վարձելու կամ ազատելու մասին:

2. Ժամանման եւ վերջնական մեկնման մասին նույնպես պետք է տեղեկացվի վաղօրոք՝ ըստ հնարավորության:

ՀՈՂՎԱԾ 11

1. Ներկայացուցչության անձնակազմի թվաքանակի մասին կոնկրետ համաձայնության բացակայության դեպքում ընդունող պետությունը կարող է առաջարկել, որպեսզի ներկայացուցչության անձնակազմի թվաքանակը պահպանվի այն սահմաններում, որոնք ինքը գտնում է բնական եւ նորմալ, հաշվի առնելով ընդունող պետությունում գոյություն ունեցող հանգամանքներն ու պայմանները եւ տվյալ ներկայացուցչության պահանջմունքները:

2. Ընդունող պետությունը կարող է նաեւ նույն հիմունքներով եւ առանց խտրականության հրաժարվել որոշակի կատեգորիայի պաշտոնատար անձանց ընդունելուց:

ՀՈՂՎԱԾ 12

Ուղարկող պետությունը առանց ընդունող պետության որոշակիորեն արտահայտված նախնական համաձայնության չի կարող հիմնել դիվանագիտական ներկայացուցչության մասը կազմող գրասենյակներ բնակավայրերում, բացի այն վայրերից, որտեղ հիմնված է ինքը՝ ներկայացուցչությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 13

1. Ներկայացուցչության դեկավարը համարվում է ընդունող պետությունում իր գործառույթների կատարմանն անցած այդ պետություններում գոյություն ունեցող պրակտիկայի համաձայն, որի կիրառումը պետք է լինի միատեսակ իր հավատարմագրերը հանձնելու պահից, կամ ընդունող պետության արտաքին գործերի նախարարությանը կամ այլ նախարարությանը, որի վերաբերյալ կա պայմանավորվածություն, իր ժամանման մասին հայտնելու եւ հավատարմագրերի հաստատված պատճենները ներկայացնելու պահից:

2. Հավատարմագիրը հանձնելու կամ դրանց հաստատված պատճենները ներկայացնելու հերթականությունը որոշում է ներկայացուցչության դեկավարի ժամանման ամսաթվով եւ ժամով:

ՀՈՂՎԱԾ 14

1. Ներկայացուցչության դեկավարները ստորաբաժանվում են երեք դասի, որոնք են.

ա) պետությունների դեկավարների առընթեր հավատարմագրող դեսպանների եւ նվիրակների եւ համարժեք աստիճանի ներկայացուցչունների այլ դեկավարներին դաս,

բ) պետությունների դեկավարներին առընթեր հավատարմագրվող դեսպանների եւ փոխնվիրակների դաս,

գ) արտաքին գործերի նախարարներին առընթեր հավատարմագրվող գործերի հավատարմատարների դաս:

2. Ոչ այլ կերպ, քան ելեկով ավագությունից եւ վարչելակարգից, ոչ մի տարրերություն չպետք է դրվի ներկայացուցչունների դեկավարների միջեւ՝ նրանց այս կամ այն դասին պատկանելու հետեւանքով:

ՀՈՂՎԱԾ 15

Այն դասը, որին պետք է պատկանեն ներկայացուցչունների դեկավարները,

որոշում է պետությունների միջեւ համաձայնությամբ:

ՀՈՂՎԱԾ 16

1. Ներկայացուցչությունների համապատասխան դասի ղեկավարների ավագությունը որոշվում է իրենց գործառությունների կատարման անցնելու ամսաթվով եւ ժամով՝ համաձայն 18-րդ հոդվածի:

2. Ներկայացուցչության ղեկավարի հավատարմագրման այն փոփոխությունները, որոնք չեն առաջացնում դասի փոփոխություն, չեն անդրադառնում նրա ավագության վրա:

3. Սույն հոդվածը չի շոշափում Սուրբ Աթոռի ներկայացուցչի ավագության վերաբերյալ ընդունող պետություննում ընդունված պրակտիկան:

ՀՈՂՎԱԾ 17

Ներկայացուցչության դիվանագիտական անձնակազմի անդամների ավագությունը ներկայացուցչության ղեկավարի կողմից հայտնվում է արտաքին գործերի նախարարությանը կամ այն նախարարությանը, որի վերաբերյալ կա պայմանավորվածություն:

ՀՈՂՎԱԾ 18

Յուրաքանչյուր պետություննում ներկայացուցչությունների ղեկավարներին ընդունելիս պահպանվող կարգը պետք է միատեսակ լինի յուրաքանչյուր դասի նկատմամբ:

ՀՈՂՎԱԾ 19

1. Եթե ներկայացուցչության ղեկավարի տեղը թափուր է կամ, եթե ներկայացուցչության ղեկավարը չի կարող կատարել իր գործառությունները, ներկայացուցչության ղեկավարի պարտականությունների ժամանակավոր պաշտոնատար հանդիսանում է գործերի ժամանակավոր հավատարմատարը: Գործերի ժամանակավոր հավատարմատարի անունը եւ ազգանունը ընդունող պետության արտաքին գործերի նախարարությանը կամ այն նախարարությանը, որի վերաբերյալ կա պայմանավորվածություն, հայտնում է ներկայացուցչության ղեկավարը կամ, եթե ևս ի վիճակի չէ դա անելու, ուղարկող պետության արտաքին գործերի նախարարությունը:

2. Այն ղեպքերում, եթե ներկայացուցչության ոչ մի դիվանագիտական անդամ չի գտնվում ընդունող պետություննում, վարչական եւ տեխնիկական անձնակազմի անդամը, ընդունող պետության համաձայնությամբ, կարող է ուղարկող պետության կողմից նշանակվել ներկայացուցչության ընթացիկ վարչական գործերի վարման պատասխանատու:

ՀՈՂՎԱԾ 20

Ներկայացուցչությունը եւ նրա ղեկավարը իրավունք ունեն ուղարկող պետության որոշը եւ գիևանշան օգտագործել ներկայացուցչության շինությունների վրա, ներառյալ ներկայացուցչության ղեկավարի նստավայրի, ինչպես նաև նրա փոխադրամիջոցների վրա:

ՀՈՂՎԱԾ 21

1. Ընդունող պետությունը իր օրենքների համաձայն պետք է աշակցի ուղարկող պետությանը, իր տարածքում ձեռք բերելու ներկայացուցչության գործունեության համար անհրաժեշտ շինություններ, կամ պետք է ուղարկող պետությանը օգնություն ցույց տա որեւէ այլ ճանապարհով շինություններ ստանալու համար:

2. Նա անհրաժեշտության դեպքում պետք է նաեւ ներկայացուցչություններին օգնություն ցուցաբերի հարմար շինություններ ձեռք բերելու իրենց անդամների համար:

ՀՐՈՎԱԾ 22

1. Ներկայացուցչության շինությունները անձեռնմխելի են: Ընդունող պետության իշխանությունները չեն կարող մուտք գործել այդ շինությունները այլ կերպ, քան ներկայացուցչության դեկավարի համաձայնությամբ:

2. Ընդունող պետության վրա հատուկ պարտականություն է դրվում բոլոր պատշաճ միջոցները ձեռնարկել ներկայացուցչության շինությունները ամեն տեսակ ներխուժումներից կամ վնաս հասցնելուց պաշտպանելու եւ ներկայացուցչության անդորրին ամեն տեսակ խախտումը կամ արժանապատվությունը վիրավորելը կանխելու համար:

3. Ներկայացուցչության շինությունը, կահավորանքի առարկաները եւ այնտեղ գտնվող մյուս գույքը, ինչպես նաեւ ներկայացուցչության փոխադրամիջոցները օգտվում են խուզարկման, բռնագրավման, կալանքի եւ հարկադրական գործողությունների անձեռնմխելիությունից:

ՀՐՈՎԱԾ 23

1. ՈՒղարկող պետությունը եւ ներկայացուցչության դեկավարն ազատվում են ներկայացուցչության մասնավոր կամ վարձու շինություններին վերաբերող պետական՝ շրջանային եւ տեղական բոլոր հարկերից ու տուրքերից, բացի այս վճարներից, որոնք իրենցից ներկայացնում են սպասարկման կոնկրետ տեսակների համար գանձվող վարձ:

2. Սույն հոդվածում նշված հարկումից ազատումը չի վերաբերում այս հարկերին ու տուրքերին, որոնց ընդունող պետության օրենքներին համապատասխան, ենթարկվում են այն անձինք, որոնք պայմանագրեր են կնքել ուղարկող պետության կամ ներկայացուցչության դեկավարի հետ:

ՀՐՈՎԱԾ 24

Ներկայացուցչության արխիվները եւ փաստաթղթերն անձեռնմխելի են ցանկացած ժամանակ եւ անկախ դրանց գտնվելու վայրից:

ՀՐՈՎԱԾ 25

Ներկայացուցչության կողմից իր գործառույթները կատարելու համար ընդունող պետությունը պետք է ընձեռի բոլոր հնարավորությունները:

ՀՐՈՎԱԾ 26

Ընդունող պետությունը պետք է ապահովի ներկայացուցչության բոլոր անդամների ազատ տեղաշարժը իր տարածքում, եթե դա չի հակասում այն գոտիների մասին օրենքներին ու կանոններին, որտեղ մուտք գործելն արգելվում է կամ կարգավորվում է ազգային անվտանգության ապահովման նկատառումներով:

ՀՐՈՎԱԾ 27

1. Ընդունող պետությունը պետք է թույլատրի եւ պահպանի ներկայացուցչության ազատ հաղորդակցությունը բոլոր պաշտոնական նպատակներով: ՈՒղարկող պետության կառավարության ու այլ ներկայացուցչությունների եւ հյուպատոսությունների հետ հարաբերությունների ընթացքում, որտեղ ել որ դրանք գտնվեն,

Ներկայացուցչությունը կարող է օգտագործել բոլոր հարմար միջոցները, ներառյալ դիվանագիտական սուրհանդակները եւ ծածկագիր կամ գաղտնագիր հեռագրերը: Այսուամենայնիվ, ներկայացուցչությունը ռադիոհաղորդիչ տեղադրել եւ օգտագործել կարող է միայն ընդունող պետության համաձայնությամբ:

2. Ներկայացուցչության պաշտոնական թղթակցությունը անձեռնմխելի է:
Պաշտոնական թղթակցություն ասելով հասկացվում է այն ամբողջ թղթակցությունը, որը վերաբերում է ներկայացուցչությանը եւ նրա գործառույթներին:
3. Դիվանագիտական փոստը ենթակա չէ ոչ բացման, ոչ էլ կալանքի:
4. Դիվանագիտական փոստ կազմող բոլոր ծանրոցները պետք է ունենան դրանց ընույթը մատնանշող, տեսանելի արտաքին նշաններ, եւ դրանք կարող են պարունակել միայն դիվանագիտական փաստաթղթեր եւ պաշտոնական օգտագործման համար նախատեսված առարկաներ:

5. Դիվանագիտական սուրհանդակը, որը պետք է ունենա իր կարգավիճակի եւ դիվանագիտական փոստը կազմող ծանրոցների քանակը՝ նշելով պաշտոնական փաստաթուղթը, իր ծառայողական պարտականությունները կատարելիս օգտվում է ընդունող պետության պաշտպանությունից: Նա օգտվում է անձնական անձեռնմխելիությունից եւ ենթակա չէ, որեւէ ձեւի ձերբակալման կամ կալանքի:

6. Ուղարկող պետությունը կամ ներկայացուցչությունը կարող են նշանակել "ad hoc" հատուկ դիվանագիտական սուրհանդակներ: Այդ դեպքերում նույնագեն կիրառվում են սույն հոդվածի 5-րդ կետի դրույթները այն բացառությամբ, որ այստեղ նշված անձեռնմխելիությունը դադարում է այդ սուրհանդակի կողմից դիվանագիտական փոստը ըստ նշանակման հասցնելու պահին:

7. Դիվանագիտական փոստը կարող է վստահվել քաղաքացիական այն օդանավի անձնակազմի հրամանատարին, որն ուղեւորվում է ժամանելու համար թույլատրված օդանավակայան: Դրամանատարը պետք է ունենա պաշտոնական փաստաթուղթ, որտեղ նշված լինի փոստ կազմող ծանրոցների քանակը, սակայն նա դիվանագիտական սուրհանդակ չի համարվի: Ներկայացուցչությունը կարող է իր անդամներից որեւէ մեկին ուղարկել օդանավի հրամանատարից դիվանագիտական փոստը անմիջականորեն եւ անարգել ստանալու համար:

ՀՈՂՎԱԾ 28

Այն վարձատրություններն ու գանձումները, որոնք ներկայացուցչությունը վերցնում է իր պաշտոնական պարտականությունները կատարելիս, ազատվում են բոլոր հարկերից եւ տուրքերից:

ՀՈՂՎԱԾ 29

Դիվանագիտական գործակալը անձեռնմխելի է: Նա ենթակա չէ ձերբակալման կամ կալանքի: Ընդունող պետությունը պարտավոր է նրան վերաբերել պատշաճ հարգանքով եւ ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ կանխելու նրա անձի, ազատության կամ արժանապատվության հանդեպ որեւէ ոտնձգություն:

ՀՈՂՎԱԾ 30

1. Դիվանագիտական գործակալի մասնավոր նստավայրը օգտվում է նոյն անձեռնմխելիությունից եւ պաշտպանությունից, ինչից օգտվում են ներկայացուցչության շինությունները:

2. Նրա թղթերը, թղթակցությունը եւ, բացառությամբ 31-րդ հոդվածի 3-րդ կետում նախատեսվածից, նրա գույքը հավասարապես օգտվում են անձեռնմխելիությունից:

ՀՈՂՎԱԾ 31

1. Դիվանագիտական գործակալը օգտվում է ընդունող պետության քրեական ընդդատության անձեռնմխելիությունից: Նա օգտվում է նաեւ քաղաքացիական եւ վարչական ընդդատության անձեռնմխելիությունից, բացի:

ա) գույքային հայցերից, որոնք վերաբերում են ընդունող պետության տարածքում գտնվող անշարժ մասնավոր գույքին, եթե միայն նա դրան չի տիրապետում ուղարկող պետության անունից՝ Ներկայացուցչության նպատակներով,

բ) ժառանգությանը վերաբերող հայցերից, որոնց նկատմամբ դիվանագիտական գործակալը հանդես է գալիս իբրեւ կտակը կատարող, ժառանգված գույքի ինսամակալ, ժառանգորդ կամ մերժվող կողմ, որպես մասնավոր անձ եւ ոչ թե ուղարկած պետության անունից,

գ) ցանկացած մասնագիտական կամ առեւտրային գործունեությանը վերաբերող հայցերից, որը դիվանագիտական գործակալը իրականացնում է ընդունող պետությունում՝ իր պաշտոնական գործառությունների սահմաններից դուրս:

2. Դիվանագիտական գործակալը պարտավոր չէ ցուցմունքներ տալ որպես վկա:

3. Ոչ մի հարկադիր միջոց չի կարող ծերսարկվել դիվանագիտական գործակալի նկատմամբ, բացառությամբ այն դեպքերի, որոնք ընկնում են սույն հոդվածի 1-ին կետի "ա", "բ", "գ" ենթակետերի տակ եւ ոչ այլ կերպ, քան պայմանով, որ համապատասխան միջոցներ կարող են ծերսարկվել առանց խախտելու նրա անձի եւ նրա կեցավայրի անձեռնմխելիությունը:

4. Ընդունող պետության ընդդատության նկատմամբ դիվանագիտական գործակալի անձեռնմխելիությունը նրան չի ազատում ուղարկող պետության ընդդատությունից:

ՀՐԴՎԱԾ 32

1. Դիվանագիտական գործակալների եւ 37-րդ հոդվածի համաձայն անձեռնմխելիությունից օգտվող անձանց ընդդատության նկատմամբ անձեռնմխելիությունից ուղարկող պետությունը կարող է հրաժարվել:

2. Քրաժարումը միշտ պետք է լինի որոշակիորեն արտահայտված:

3. Դիվանագիտական գործակալի կամ 37-րդ հոդվածի համաձայն ընդդատության անձեռնմխելիությունից օգտվող անձի կողմից, գործի հարուցումը նրան զրկում է անմիջականորեն հիմնական հայցի հետ կապված հանդիպական հայցերի վերաբերյալ ընդդատության անձեռնմխելիությունը վկայակոչելու իրավունքից:

4. Քաղաքացիական եւ վարչական գործերի վերաբերյալ ընդդատության տակ ընկնող գույքից հրաժարումը չի նշանակում որոշման կատարման վերաբերյալ անձեռնմխելիությունից հրաժարում, որա համար պահանջում է հատուկ հրաժարում:

ՀՐԴՎԱԾ 33

1. Սույն հոդվածի 3-րդ կետի դրույթների պահպանման պայմանով սոցիալական ապահովության մասին ընդունող պետության մեջ գործող կանոնները չեն տարածվում դիվանագիտական գործակալի այն ծառայությունների վրա, որոնք կատարվում են ուղարկող պետության համար:

2. Սույն հոդվածի 1-ին կետի բացառումը վերաբերում է նաեւ դիվանագիտական գործակալի մոտ աշխատող տևական աշխատողներին, որոնք դիվանագիտական գործակալի մոտ գտնվում են բացառապես ծառայության մեջ, պայմանով.

ա) որ նրանք չեն հանդիսանում ընդունող պետության քաղաքացիներ եւ մշտապես այստեղ չեն քնակվում,

բ) որ նրանց վրա տարածվում են սոցիալական ապահովության մասին ուղարկող պետությունում կամ երրորդ պետությունում գործող կանոնները:

3. Դիվանագիտական գործակալը, որը վարձում է անձանց, որոնց վրա չի տարածվում սույն հոդվածի 2-րդ կետի բացառումը, պետք է կատարի սոցիալական ապահովության մասին ընդունող պետությունում գործող կանոններով, գործառուների վրա դրված պարտականությունները:

4. Սույն հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ կետերում նախատեսված բացառումը չի խոչընդոտում ընդունող պետության սոցիալական համակարգին կամավոր մասնակցելուն, պայմանով, որ նման մասնակցությունը թույլատրվում է տվյալ պետության կողմից:

5. Սույն հոդվածի դրույթները չեն շոշափում սոցիալական ապահովության մասին նախկինում կնքված երկնողմ կամ բազմակողմ համաձայնագրերը եւ չեն խոչընդոտում ապագայում այդպիսի համաձայնագրերի կնքմանը:

ՀՈԴՎԱԾ 34

Դիվանագիտական գործակալը ազատվում է բոլոր տեսակի անձնական եւ գույքային, պետական, շրջանային եւ մունիցիպալ հարկերից եւ տուրքերից, բացի.

ա) անուղղակի հարկերից, որոնք սովորաբար մտնում են ապրանքի կամ սպասարկման գների մեջ,

բ) ընդունող պետության տարածքում գտնվող մասնավոր անշարժ գույքի վրա սահմանված տուրքերից եւ հարկերից, եթե նա դրան չի տիրապետում, ուղարկող պետության անունից ներկայացուցչության նպատակների համար,

գ) ընդունող պետությունում գանձվող ժառանգության հարկից եւ ժառանգատուրքից՝ 39-րդ հոդվածի 4-րդ կետում նախատեսված բացառումներով հանդերձ,

դ) մասնավոր այն եկամտի վրա սահմանված հարկերից եւ տուրքերից, որի աղբյուրը գտնվում է ընդունող պետությունում եւ ընդունող պետության առեւտրային ձեռնարկության մեջ ներդրումների հարկերից,

ե) սպասարկման կոնկրետ ձեւերի համար կատարվող գանձումներից,

զ) գրանցման, դատական եւ ցուցակագրական հարկերից, անշարժ գույքին վերաբերող այլ գանձումներից եւ դրոշմագանձումներից՝ 23-րդ հոդվածում նախատեսված բացառումներով հանդերձ:

ՀՈԴՎԱԾ 35

Ընդունող պետությունը պարտավոր է դիվանագիտական գործակալներին ազատել բոլոր աշխատանքային եւ պետական պարհակներից, անկախ դրանց բնույթից, ինչպես նաև զինվորական պարհակներից, ինչպիսիք են բռնագրավումը, ռազմատուգանքը եւ զինվորական օթեւան տրամադրելը:

ՀՈԴՎԱԾ 36

1. Ընդունող պետությունը ընդունված օրենքներին եւ կանոններին համապատասխան թույլատրում է ներմուծել եւ ազատել բոլոր մաքսային տուրքերից, հարկերից եւ դրանց հետ կապված գանձումներից, բացառությամբ պահպանման, տեղափոխման եւ այդ բնույթի ծառայությունների համար գանձումներից.

ա) ներկայացուցչության պաշտոնական օգտագործման համար նախատեսված առարկաները,

բ) դիվանագիտական գործակալի կամ նրա ընտանիքի՝ նրա հետ միասին ապրող անդամների անձնական օգտագործման համար նախատեսված իրերը, ներառյալ այն իրերը, որոնք նախատեսված են վերջիններիս առտևին օգտագործման համար:

2. Դիվանագիտական գործակալի անձնական ուղերեաը ազատվում է գննումից, եթե լուրջ իիմքեր չկան ենթադրելու, որ այն պարունակում է իրեր, որոնց վրա չեն տարածվում սույն հոդվածի 1-ին կետում նշված բացառումները, կամ ել առարկաները, որոնց ներմուծումն ու արտահանումը արգելված են օրենքով կամ կարգավորվում են ընդունող պետության կարանտինային կանոններով: Նման գննումը պետք է կատարվի դիվանագիտական գործակալի կամ նրա կողմից լիազորված անձի ներկայությամբ:

ՀՈԴՎԱԾ 37

1. Դիվանագիտական գործակալի ընտանիքի (Նրա հետ միասին ապրող) անդամները օգտվում են 29-ից 36-րդ հոդվածներում նշված արտոնություններից եւ անձեռնմխելիությունից, եթե նրանք չեն հանդիսանում ընդունող պետության քաղաքացիներ կամ այնտեղ չեն բնակվում մշտապես, օգտվում են 29-ից 35-րդ հոդվածներում նշված արտոնություններից եւ անձեռնմխելիությունից այն բացառությամբ, որ ընդունող պետության քաղաքացիական եւ վարչական՝ 31-րդ հոդվածի 1-ին կետում նշված ընդդատության անձեռնմխելիությունը չի տարածվում այն գործողությունների վրա, որոնք նրանց կողմից կատարվել են ոչ իրենց պարտականությունները իրականացնելիս: Նրանք օգտվում են նաեւ առտևին օգտագործման իրերի վերաբերյալ 36-րդ հոդվածի 1-ին կետում նշված արտոնություններից:

2. Ներկայացուցչության վարչական եւ տեխնիկական անձնակազմի անդամները եւ նրանց ընտանիքների՝ նրանց հետ ապրող անդամները, եթե նրանք չեն հանդիսանում ընդունող պետության քաղաքացիներ կամ այնտեղ չեն բնակվում մշտապես, օգտվում են անձեռնմխելիությունից իրենց պարտականությունները իրականացնելիս կատարած գործողությունների ժամանակ եւ ազատվում են ծառայության դիմաց ստացվող աշխատավարձի հարկումից, գանձումներից եւ տուրքերից, ինչպես նաեւ օգտվում են 33-րդ հոդվածում նշված բացառություններից:

3. Ներկայացուցչության սպասարկող անդամները, որոնք չեն հանդիսանում ընդունող պետության քաղաքացիներ կամ այնտեղ չեն բնակվում մշտապես, օգտվում են անձեռնմխելիությունից իրենց պարտականությունները իրականացնելիս կատարած գործողությունների ժամանակ եւ ազատվում են ծառայության դիմաց ստացվող աշխատավարձի հարկումից, գանձումներից եւ տուրքերից: Այլ հարաբերություններում նրանք արտոնություններից եւ անձեռնմխելիությունից օգտվում են այնչափ, որչափ որ դա թույլատրվում է ընդունող պետությունում: Սակայն ընդունող պետությունը պետք է իր ընդդատությունը այդ անձի նկատմամբ իրականացնի այնպես, որ անհարկի չմիջամտի ներկայացուցչության ֆունկցիաների իրագործմանը:

ՀՈՂՎԱԾ 38

1. Ընդունող պետության քաղաքացի հանդիսացող կամ այնտեղ մշտապես բնակվող դիվանագիտական գործակալը, բացի այն լրացուցիչ արտոնություններից ու անձեռնմխելիությունից, որոնք կարող են հատկացվել ընդունող պետության կողմից, օգտվում է ընդդատության անձեռնմխելիությունից միայն իր գործառույթները կատարելիս՝ պաշտոնական գործողությունների ժամանակ:

2. Ներկայացուցչության մյուս անդամները եւ տնային աշխատողները, որոնք հանդիսանում են ընդունող պետության քաղաքացիներ կամ այնտեղ բնակվում են մշտապես, արտոնություններից եւ անձեռնմխելիությունից օգտվում են այնքանով, որքանով դա թույլատրում է ընդունող պետությունը: Սակայն ընդունող պետությունը պետք է այդ անձանց նկատմամբ իր ընդդատությունն իրականացնի այնպես, որ անհարկի չմիջամտի ներկայացուցչության գործառույթների իրագործմանը:

ՀՈՂՎԱԾ 39

1. Վրտոնությունների եւ անձեռնմխելիության իրավունք ունեցող յուրաքանչյուր անձ դրանից օգտվում է ընդունող պետության տարածքում մուտք գործելու պահից, եթե նա ուղեւորվում է իր պաշտոնը զբաղեցնելու կամ, եթե նա այդ տարածքում է, այն պահից, եթե նրա նշանակման մասին հայտնվում է արտաքին գործերի նախարարությանը կամ այն նախարարությանը, որի վերաբերյալ կա պայմանավորվածություն:

2. Եթե արտոնություններից եւ անձեռնմխելիությունից օգտվող անձի գործառույթները ավարտվում են, ապա այդ արտոնություններն ու անձեռնմխելիությունը նորմալ կարգով դադարում են այն պահից, եթե նա մեկնում է

Երկրից կամ այդ բանն անելու ընդունելի ժամկետի ավարտից հետո, բայց դրանք շարունակում են գոյություն ունենալ մինչեւ այդ ժամանակը՝ անգամ զինված ընդհարման դեպքում: Սակայն այն գործողությունների նկատմամբ, որոնք այդ անձը կատարել է Ներկայացուցչության անդամի իր գործառույթները իրականացնելիս, անձեռնմխելիությունը շարունակում է գոյություն ունենալ:

3. Ներկայացուցչության անդամի մահվան դեպքում նրա ընտանիքի անդամները շարունակում են օգտվել այն արտոնություններից եւ անձեռնմխելիությունից, որոնց իրավունքն ունեն մինչեւ ընդունող երկիրը թողնելու ընդունելի ժամկետի ավարտը:

4. Ներկայացուցչության՝ ընդունող պետության քաղաքացի չհանդիսացող կամ այնտեղ մշտապես չքնակվող աշխատակցի կամ նրա հետ բնակվող անդամի մահվան դեպքում ընդունող պետությունը պետք է թույլատրի հանգույցալի շարժական գույքի դուրս բերումը, բացառությամբ այն ամբողջ գույքի, որը ծեռ է բերվել այդ երկրում եւ դրա դուրս բերումը նրա մահվան պահին արգելված է: Ժառանգության տուրք չեն գանձվում այն շարժական գույքից, որի առկայությունը ընդունող պետությունում պայմանավորված է բացառապես մահացածի՝ ներկայացուցչության անդամի կամ ներկայացուցչության անդամի ընտանիքի անդամի այնտեղ գտնվելով:

ՀՈԴՎԱԾ 40

1. Եթե դիվանագիտական գործակալը անցնում է այս երրորդ պետության տարածքով, որը մուտքի արտոնագիր է տվել նրան, եթե դա անհրաժեշտ է, կամ նա գտնվում է այդ տարածքում պաշտոնը զբաղեցնելու համար ուղեւորվելիս կամ այդ պաշտոնին, կամ ել իր երկիր վերադառնալիս, ապա երրորդ պետությունը նրան տրամադրում է անձեռնմխելիություն եւ այնպիսի այլ արտոնություններ, որոնք կպահանջվեն նրա տարանցման կամ վերադառնալու ապահովման համար: Դա վերաբերում է նաեւ նրա ընտանիքի՝ արտոնություններից եւ անձեռնմխելիությունից օգտվող ցանկացած անդամներին, որոնք ուղեւցում են դիվանագիտական գործակալին կամ ուղեւորում են առանձին՝ նրան միանալու կամ իրենց երկիր վերադառնալու համար:

2. Սույն հոդվածի 1-ին կետում նշված հանգամանքներին համանման հանգամանքների դեպքում երրորդ պետությունները չպետք է խոչընդոտեն իրենց տարածքով ներկայացուցչության վարչական եւ տեխնիկական կամ սպասարկվող անձնակազմի, ինչպես նաեւ նրանց ընտանիքների անդամներին անցնելուն:

3. Երրորդ պետությունները տարանցիկ պաշտոնական թթթակցությանը եւ պաշտոնական այլ հաղորդումներին, ներառյալ կողավորված կամ ծածկագիր հաղորդումները, պետք է տան այսպիսի ազատություն եւ պաշտպանություն, ինչպիսին տրամադրում է ընդունող պետությունը: Նրանք դիվանագիտական սուրհանդակներին, որոնց տրվել է մուտքի արտոնագիր, եթե այդպիսին անհրաժեշտ է, տարանցիկ դիվանագիտական փոստին պետք է տրամադրեն այն նույն անձեռնմխելիությունը եւ պաշտպանությունը, ինչպիսին պարտավոր է տրամադրել ընդունող պետությունը:

4. Սույն հոդվածի 1-ին, 2-րդ եւ 3-րդ կետերով նախատեսված երրորդ պետությունների պարտավորությունները վերաբերում են նաեւ այդ կետերում նշված անձանց ու պաշտոնական հաղորդակցությանը եւ դիվանագիտական փոստին, որոնց գտնվելը երրորդ պետության տարածքում առաջացել է անհաղթահարելի (ֆորս-մաժորային) հանգամանքներով:

ՀՈԴՎԱԾ 41

1. Առանց վնասելու իրենց արտոնություններին եւ անձեռնմխելիությանը, այդ արտոնություններից եւ անձեռնմխելիությունից օգտվող բոլոր անձինք պարտավոր են հարգել ընդունող պետության օրենքներն ու որոշումները: Նրանք նաեւ պարտավոր են չմիջամտել այդ պետության ներքին գործերին:

2. ՈՒղարկող պետության կողմից ներկայացուցչությանը վստահված բոլոր պաշտոնական գործերը կատարվում են ընդունող պետության արտաքին գործերի նախարարության հետ (կամ միջոցով), կամ այլ նախարարության հետ (կամ միջոցով),

որի վերաբերյալ կա պայմանավորվածություն:

3. Ներկայացուցության շինությունները չեն չափագործվեն Ներկայացուցության այն գործառութեանների հետ անհամատեղելի նպատակներով, որոնք նախատեսված են սույն կոնվենցիայով կամ միջազգային իրավունքի այլ նորմերով, կամ ել որեւէ հատուկ համաձայնագրով, որոնք գործում են ուղարկող պետության եւ ընդունող պետության միջեւ:

ՀՈԴՎԱԾ 42

Դիվանագիտական գործակալը ընդունող պետությունում չեն գրադարձ անձնական շահի նպատակով մասնագիտական կամ առեւտրային գործունեությամբ:

ՀՈԴՎԱԾ 43

Դիվանագիտական գործակալի գործառույթները ավարտվում են մասնավորապես.

ա) ընդունող պետությանը ուղարկող պետության կողմից արված ծանուցմամբ այն մասին, որ դիվանագիտական գործակալի գործառույթները ավարտվել են,

բ) ուղարկող պետությանը ընդունող պետության կողմից արված այն ծանուցմամբ, որ համաձայն 9-րդ հոդվածի 2-րդ կետի նա հրաժարվում է դիվանագիտական գործակալին ներկայացուցության անդամ ճանաչելուց:

ՀՈԴՎԱԾ 44

Ընդունող պետությունը, անգամ գինված ընդհարման դեպքում պետք է աշակցություն ցուցաբերի, որև անհրաժեշտ է ընդունող պետության քաղաքացիներ չհանդիսացող՝ արտոնություններից եւ անձեռնմխելիությունից օգտվող անձանց եւ այդ անձանց ընտանիքների անդամներին՝ հնարավորին չափ արագ մեկնելու համար, անկախ նրանց քաղաքացիությունից: Ընդունող պետությունը անհրաժեշտության դեպքում, մասնավորապես, պետք է նրանց տրամադրության տակ դնի փոխադրամիջոցներ, որոնք անհրաժեշտ են նրանց եւ նրանց գույքի համար:

ՀՈԴՎԱԾ 45

Երկու պետությունների միջեւ կամ դիվանագիտական հարաբերությունների խզման, կամ ներկայացուցության վերջնական կամ ժամանակավոր հետևանքի դեպքում.

ա) ընդունող պետությունը պարտավոր է անգամ գինված ընդհարման դեպքում հարգել ու պահպանել ներկայացուցության շինությունները՝ նրա գույքով եւ արխիվներով հանդերձ,

բ) ուղարկող պետությունը կարող է իր ներկայացուցության շինությունների, գույքի եւ արխիվների պահպանությունը վստահել այն երրորդ պետությանը, որև ընդունելի է ընդունող պետության համար,

գ) ուղարկող պետությունը կարող է իր եւ իր քաղաքացիների շահերի պաշտպանությունը վստահել այն երրորդ պետությանը, որև ընդունելի է ընդունող պետության համար:

ՀՈԴՎԱԾ 46

Ուղարկող պետությունը կարող է ընդունող պետության նախնական համաձայնությամբ եւ ընդունող պետությունում չներկայացված երրորդ պետության խնդրանքով ժամանակավորապես իր վրա վերցնել այդ երրորդ պետության եւ նրա քաղաքացիների շահերի պաշտպանությունը:

ՀՈԴՎԱԾ 47

1. Սույն Կոնվենցիայի դրույթները կիրառելիս ընդունող պետությունը պետությունների միջեւ խորականություն չպետք է ցուցաբերի:
2. Սակայն չի համարվում, որ տեղի է ունեցել խորականություն.
  - եթե ընդունող պետությունը սույն Կոնվենցիայի դրույթներից որեւէ մեկը կիրառում է սահմանափակ ձեւով, նկատի ունենալով իր ներկայացուցության նկատմամբ ուղարկող պետության մեջ այդ դրույթի սահմանափակման կիրառումը,
  - բ) եթե սովորույթի բերումով կամ համաձայնագրով պետությունները միմյանց հատկացնում են առավել նպաստավոր ռեժիմ, քան այս, ինչ պահանջվում է սույն Կոնվենցիայի դրույթներով:

ՀՈԴՎԱԾ 48

Սույն Կոնվենցիան ստորագրելու համար բաց է Միավորված ազգերի կազմակերպության անդամներ հանդիսացող բոլոր պետությունների, մասնագիտացված հաստատությունների կամ Միջազգային դատարանի կանոնադրության կողմերի համար, ինչպես նաև ցանկացած ուրիշ պետության համար, որը Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր ասամբլեայի կողմից հրավիրված է դառնալու Կոնվենցիայի մասնակից մինչեւ 1961 թվականի հոկտեմբերի 31-ը՝ Ազստրիայի արտաքին գործերի դաշնային նախարարությունում, իսկ այսուհետ՝ մինչեւ 1962 թվականի մարտի 31-ը, Միավորված ազգերի կազմակերպության կենտրոնակայանում՝ Նյու Յորքում:

ՀՈԴՎԱԾ 49

Սույն Կոնվենցիան ենթակա է վավերացման: Վավերագրերը ի պահ են տրվում Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարին:

ՀՈԴՎԱԾ 50

Սույն Կոնվենցիան բաց է 48-րդ հոդվածում թվարկված բոլոր չորս կատեգորիաներից որեւէ մեկին պատկանող ցանկացած պետության միանալու համար: Միանալու ակտերը տրվում են ի պահ Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարին:

ՀՈԴՎԱԾ 51

1. Սույն Կոնվենցիան ուժի մեջ է մտնում 22-րդ վավերագիրը կամ միանալու մասին ակտը Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարին ի պահ հանձնելուց հետո:

2. Յուրաքանչյուր պետության նկատմամբ, որը վավերացնում է Կոնվենցիան կամ միանում է դրան 22-րդ վավերագիրը կամ միանալու մասին ակտը ի պահ հանձնելուց հետո, Կոնվենցիան ուժի մեջ է մտնում այդ պետության կողմից իր վավերագիրը կամ միանալու ակտը ի պահ հանձնելուց հետո երեսուներորդ օրը:

ՀՈԴՎԱԾ 52

Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարը 48-րդ հոդվածում թվարկված չորս կատեգորիաներից որեւէ մեկին պատկանող բոլոր պետություններին ծանուցում է.

- ա) սույն Կոնվենցիան ստորագրելու եւ վավերացնելու կամ միանալու մասին ակտերը ի պահ հանձնելու մասին՝ 46-րդ, 49-րդ եւ 50-րդ հոդվածներին համապատասխան,

- բ) սույն Կոնվենցիան ուժի մեջ մտնելու տարեթվի մասին՝ 51-րդ հոդվածին

համապատասխան:

ՀՈԴՎԱԾ 53

Սույն Կոնվենցիայի բևագիրը, որի անգլերեն, իսպաներեն, չինարեն, ռուսերեն եւ ֆրանսերեն տեքստերը հավասարագոր են, կտրվի ի պահ Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարին, որը դրա հաստատված պատճենները կուղարկի 48-րդ հոդվածում թվարկված չորս կատեգորիաներից որեւէ մեկին պատկանող բոլոր պետություններին:

Ի հավաստումն որի՝ Ներքոստորագրյալները պատշաճ կերպով, լիազորված իրենց կառավարությունների կողմից, ստորագրեցին սույն Կոնվենցիան:

Կատարված է Վիեննա քաղաքում, 1961 թվականի ապրիլի 18-ին:

* Կոնվենցիան Յայաստանի Յանրապետության համար ուժի մեջ է մտել 1993 թվականի հուլիսի 23-ից: